

28.03.2013
D-nea SB Morice Roga
- pt. introducerea
de fi a procesului de ordines
sed de Pleu

8218/51

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Nr. 848/IJ/190/DIP/2013

Din

28.03.2013

Secretariat Sinteza
Poa masuri

CABINET PREȘEDINTE
nr. 1753/1159 Data 28.03.2013

Doamnei,

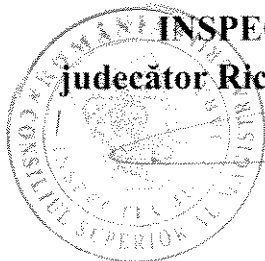
**procuror Oana Andrea SCHMIDT-HĂINEALĂ
Președinte al Consiliului Superior al Magistraturii**

Stimată doamnă Președinte,

În conformitate cu dispozițiile art. 54 alin. 5 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, vă înaintăm, alăturat, Raportul Inspekției Judiciare nr. 848/IJ/190/DIP/2013, având ca obiect cererea de apărare a independenței sau imparțialității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în vederea stabilirii unui termen de soluționare de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Cu deosebită considerație,

**INSPECTOR ȘEF,
Judecător Rica Vasiliu Cravelos**

*„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Inspekția Judiciară

Nr. 848/IJ/190/DIP/2013

RAPORT

*privind sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii
de apărare a independenței sau imparțialității procurorilor
din cadrul Direcției Naționale Anticorupție*

La data de 27 februarie 2013, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, Direcția Națională Anticorupție a solicitat Inspekției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sau imparțialității procurorilor din cadrul acestei unități de parchet, ca urmare a prezentării la postul de televiziune Antena 3 în cadrul emisiunii „Sinteza zilei” și în presa scrisă, a unor afirmații referitoare la activitatea Direcției Naționale Anticorupție făcute de judecătorii Neacșu Toni Adrian și Dumbravă Nicolae Horațius, membrii ai Consiliului Superior al Magistraturii.

În motivarea solicitării, Direcția Națională Anticorupție a arătat că, în cadrul emisiunii „Sinteza zilei” din data de 21 februarie 2013, difuzată la postul de televiziune Antena 3, judecătorul Neacșu Toni Adrian a făcut afirmații publice cu privire la un dosar aflat pe rolul Direcției Naționale Anticorupție și în care acesta este cercetat.

1

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal - 23261

Adresa: București, Aleea Căuzași nr. 57 B, Sector 3

Fax: 021.322.62.96

Web: www.inspectiajudiciara.ro

Inspekția Judiciară

De asemenea, judecătorul Dumbravă Nicolae Horațius, în cadrul aceleiași emisiuni, a făcut afirmații referitoare atât la dosarul penal susmenționat, cât și la un alt dosar aflat de asemenea în lucru la Direcția Națională Anticorupție.

În același context, judecătorul Neacșu Toni Adrian a făcut, în interviul dat la data de 22 februarie 2013 în presa on-line (www.money.ro și www.mediafax.ro) afirmații despre aceeași cauză penală aflată pe rolul unități de parchet susmenționate.

Raportat la cele prezentate, Inspekția Judiciară a apreciat că se impune efectuarea unor verificări pentru a se stabili dacă prin afirmațiile publice s-a adus atingere independenței justiției, cu consecința subminării acesteia, inclusiv a sistemului judiciar.

Lucrarea a fost înregistrată la Inspekția Judiciară – Direcția de inspekție judiciară pentru procurori, sub nr. 848/IJ/190/DIP/2013.

Verificările prealabile efectuate în cauză au stabilit următoarele:

S-au analizat materialele publicate de către postul de televiziune Antena 3 și publicația on-line, care au prezentat afirmațiile celor doi judecători Neacșu Toni Adrian și Dumbravă Nicolae Horațius, membrii ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Afirmațiile care ar putea pune în discuție afectarea independenței procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, precum și a sistemului judiciar, au fost următoarele:

Inspekția Judiciară

1. Domnul judecător Neacșu Toni Adrian a precizat în cadrul emisiunii „Sinteza zilei” din data de 21 februarie 2013 în legătură cu dosarul penal în care este cercetat, că *„Eu am făcut astăzi o plângere, prin intermediul avocaților mei, pe care am depus-o la parchet, o plângere împotriva ridicării acestui calculator în modalitatea pe care dumneavoastră ați descris-o. La procedura aceea la care ați făcut referire, trebuia să mai adăugați și autorizația judecătorilor.*

Deci nu numai că era nevoie de încuviințarea Secției de judecători... ci mai era nevoie de ceva, și anume ca un magistrat independent să se aplece pe acea cerere și s-o aprobe”.

„Deocamdată, eu pot să spun că ceea ce s-a întâmplat e o percheziție mascată, e evident că asta a fost, în sensul că s-au invocat alte prevederi din Codul de procedură penală care permit... ”

„În primul rând nu mi se impută numai sumele de bani încasate când eram în Vrancea, ci, în general, sumele de bani încasate în condițiile în care nu eram în sediul CSM, ceea ce, ca și construcție juridică, credeți-mă că este ridicolă.

Evident că a fost un filaj permanent. Deci este evident că așa stau lucrurile. Este evident că a fost un filaj. Repet, am informații, nu pot să le ... sau nu pot să vă garantez că așa stau lucrurile, dar sunt informații la care, din păcate, nu numai eu am avut acces”.

„În momentul în care un membru al CSM, unui demnitar al statului i se ridică calculatorul din biroul lui, atât de ușor, cu siguranță fiecare judecător din țara asta sau marea lor majoritate și-au pus anumite semne de întrebare. Dacă la acel nivel nu poate exista o protecție, ce protecție o să există la noi în

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

instanță? Pe de altă parte, răspunzând la întrebarea dumneavoastră, sper că nu par o persoană ușor impresionabilă”.

2. Domnul judecător Dumbravă Nicolae Horațius, în cadrul aceleiași emisiuni, a afirmat faptul că „Situția este foarte gravă, de ce? Pentru ... dar nu pentru CSM. Haideți să ne înțelegem, pentru întregul sistem de justiție. Și din punctul meu de vedere, ce se întâmplă în justiție, se întâmplă de fapt în întreaga societate românească.”

„S-au terminat infracțiunile de corupție din România, da? Deci nu mai avem infracțiuni de milioane de euro fraudă ci atunci urmărim pe un om dacă vine sau nu vine la serviciu pentru serviciile specializate. Deci dacă este siguranța națională care trebuie apărată, apăi îmi pare rău. Credeți-mă, nu mai avem de-a face cu un stat de drept și o spun cu toată răspunderea și nu pentru că este Antena 3, nu pentru că este BITV, nu pentru că sunt alte televiziuni, ci o spun ca membru CSM, demnitar al statului român”.

„Dar pornind de la această cauză, credeți-mă, să stai 16 luni, 16 luni, tu organ de urmărire penală specializat în astfel de situații și să nu ajungi la o concluzie că trebuie trimis în judecată un om sau nu trebuie trimis în judecată, dar nu este singura situație, credeți-mă. Mai sunt zeci, zeci de altfel de situații cu judecători pentru că noi, în final, am ajuns, luând la mână toate autorizațiile, încuviințările pe care le-am dat, să conștientizăm că sunt dosare pe mesele procurorilor în care nu s-au dat soluții. Mai mult, sunt dosare în care nu am dat noi încuviințări, dar în care s-a început urmărirea penală și nimeni nu a făcut nimic. 2 ani de zile, 15 luni, 16 luni, păi nu se poate așa ceva.”

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

„Așa cum am cerut noi Înaltei Curți... așa cerem și Direcției Naționale Anticorupție, să de soluții pe cauzele pe care le au în soluționare, pentru că ceea ce fac este inadmisibil. Nu poți să ții un dosar pe rol 15, 16, 17 luni, într-un termen nerezonabil și să nu te pronunți, pentru că asta aduce atingere nu numai drepturilor și libertăților, aduce atingere justiției, independenței justiției, e mai grav ce se întâmplă. Și am cerut acest lucru atât săptămâna aceasta, marți, într-un caz concret; e vorba de un memoriu al meu, deci de la judecători de la o anumită curte de apel, dar și acum 2 săptămâni, pe toate încuviințările date de secție de 5 ani încoace. Și vom merge mai departe, vom merge mai departe pentru că acesta este rolul...”

În interviul acordat Mediafax, judecătorul Neacșu Toni Adrian declară că „un CSM care va sta tot timpul cu bățul prin gardul unor politicieni și a unor partide provocând și iritând, este un CSM periculos pentru chiar siguranța sistemului judiciar și unul departe de misiunea sa”.

„Dosarul meu la Direcția Națională Anticorupție a apărut pe fondul conflictului din interiorul Consiliului, foarte probabil pentru a înclina balanța în favoarea celor care acum dețin conducerea. Nu țin neapărat să fac acuzații directe, însă nu este evident că acest dosar nu ar fi existat dacă aș fi votat altfel în CSM sau nu aș fi avut pozițiile publice pe care le cunoașteți.

Dacă voi fi împiedicat prin punerea (de către DNA) în mișcare a acțiunii penale în zilele următoare să îmi exprim votul în CSM, spun de pe acum că decizia CSM nu poate fi decât una singură, conformă cu legea și voința clar exprimată de adunările generale.”

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

De asemenea, în interviul acordat Money.ro, același judecător a susținut, referitor la dosarul în care este cercetat, că „Se pare că este vorba de o sesizare care are la bază niște procese-verbale ale serviciilor specializate, orice o însemna aceasta. Altfel spus, serviciile specializate, în urma unor monitorizări de lungă durată a activității mele, au constatat că anumite zile în cursul anului 2012 nu aș fi fost la serviciu”.

Situația cauzei penale la care se face referire în articolele de presă:

În dosarul penal nr. 3/P/2013, prin rezoluția din 18 ianuarie 2013, s-a dispus începerea urmăririi penale față de judecătorul Adrian Toni Neacșu, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 31 alin. 2 Cod penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare cu aplicarea art. 248 Cod penal și art. 41 alin. 2 Cod penal, art. 289 Cod penal raportat la art. 17 alin. 1 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal și art. 291 Cod penal raportat la art. 17 alin. 1 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare cu aplicarea art. 42 alin. 2, totul cu aplicarea art. 33 lit. a Cod penal.

În cauză, la data de 28 februarie 2013 s-a dispus extinderea urmăririi penale pentru alte acte materiale, schimbarea încadrării juridice pentru unele din infracțiuni și începerea urmăririi penale pentru alte infracțiuni.

La data de 5 martie 2013, față de acesta s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru infracțiunile de participare improprie la infracțiunea unică continuată de abuz în serviciu contra intereselor publice, prevăzută de art. 31 alin. 2 Cod penal raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările

Inspekția Judiciară

ulterioare, cu aplicarea art. 248 Cod penal și art. 41 alin. 2 Cod penal – 10 acte materiale, fals intelectual în legătură cu fapte de corupție în formă continuată prevăzut de art. 289 Cod penal raportat la art. 17 alin. 1 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal – 5 acte materiale, participație improprie la infracțiunea unică continuată de uz de fals în legătură cu fapte de corupție, prevăzută de art. 31 alin. 2 Cod penal raportat la art. 291 Cod penal cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare și art. 41 alin. 2 Cod penal – 5 acte materiale și fals în înscrisuri sub semnătură privată în legătură cu fapte de corupție, în formă continuată, prevăzut de art. 290 Cod penal raportat la art. 17 alin. 1 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal – 5 acte materiale, totul cu aplicarea art. 33 lit. a Cod penal. cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a putea aprecia dacă, prin aceste declarații publice, ce culpabilizează procurorii care efectuează urmărirea penală s-a produs o încălcare a independenței acestora, analiza trebuie să pornească de la cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare.

Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit art. 30 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, are dreptul și obligația de a apăra magistrații împotriva oricărui act care le-ar afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Independența și imparțialitatea procurorilor precum și necesitatea respectării acestora, este prevăzută în reglementări interne și internaționale.

Inspeția Judiciară

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de reglementările interne ale art. 124 alin. 3 din Constituția României, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor precum și în art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în mai multe reglementări internaționale.

Astfel, în *Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului*, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite se precizează la articolul 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

În cadrul aceluiași principii, la articolul 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al Organizației Națiunilor Unite prevede la pct. 4 că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

Inspekția Judiciară

Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, dorind să promoveze independența sistemului judiciar a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Totodată, se precizează în document, „că nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

Independența magistraților nu constituie doar o garanție a statului pentru înfăptuirea justiției, ci în egală măsură, un drept și o obligație a magistraților. Independența este privită ca „atribut al funcției, care îi permite judecătorului să acționeze în realizarea actului juridic și, mai ales, să decidă doar în baza legii și a propriei conștiințe, fără nici o subordonare sau influență”.

Independența nu este un privilegiu în interesul propriu al magistraților, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a li se face dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

Prin afirmațiile expuse anterior cei doi magistrați au depășit limitele admisibile ale libertății de exprimare, așa cum sunt protejate de dispozițiile

Inspekția Judiciară

articolului 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. 1 și 6 din Constituția României, *„Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.*

De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art. 124 din Constituție și art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *cauza Pager și Oberschlick contra Austriei* a decis că *„activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.*

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

Magistrații, în vederea îndeplinirii în mod corespunzător a atribuțiilor, au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile care pun la îndoială independența magistraților.

Afirmațiile cu caracter general la adresa activității Direcției Naționale Anticorupție sunt de natură a induce ideea unor conexiuni a politicului cu justiția și să creeze suspiciuni în rândul opiniei publice cu privire la independența și imparțialitatea procurorilor.

Prin acest gen de afirmații s-a mai indus ideea că, în realitate, procurorii ar fi instrumentat dosarul penal anterior menționat „pe fondul conflictului din interiorul Consiliului” și în scopul câștigării de către anumite persoane a majorității în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Aprecierile formulate de către membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, ce au pus în discuție existența unor influențe conjuncturale în efectuarea urmăririi penale, sunt de natură să afecteze imaginea sistemului judiciar.

Această afectare este în mod evident amplificată de împrejurare că afirmațiile au fost formulate chiar de către membrii aleși ai consiliului care, prin activitatea lor, potrivit art. 30 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, au obligația de a apăra magistrații împotriva oricărui act care le-ar afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Totodată, prin afirmația „S-au terminat infracțiunile de corupție din România, da? Deci nu mai avem infracțiuni de milioane de euro fraudă ci atunci urmărim pe un om dacă vine sau nu vine la serviciu pentru serviciile

11

Inspekția Judiciară

specializate...” se induce ideea că procurorii sunt preocupați cu precădere de instrumentarea unor infracțiuni de o gravitate redusă în detrimentul infracțiunilor foarte grave.

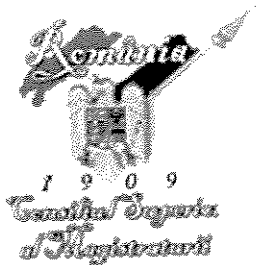
Se remarcă faptul că, prin aceste afirmații, ce reprezintă o deformare evidentă a realităților de fapt s-a indus, în mod indirect, ideea unei funcționări anormale și incorecte a sistemului judiciar în sensul că procurorii ar fi instrumentat dosarul penal urmare unor influențe, într-un alt cadru decât cel legal prevăzut de legislația penală.

Afirmațiile sunt în mod evident nereale, dosarul penal s-a format într-un cadru legal.

Astfel, potrivit art. 221 Cod procedură penală, „organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, ori se sesizează din oficiu când află pe orice altă cale că s-a săvârșit o infracțiune.”

În raport de cele expuse anterior ai având în vedere practica Consiliului Superior al Magistraturii (Hotărârile Plenului nr. 95/3 martie 2011 și nr. 816/18 septembrie 2012), apreciem că declarațiile de genul celor analizate sunt de natură a aduce atingere independenței, prestigiului și credibilității justiției cu consecința subminării autorității acesteia, inclusiv a sistemului judiciar în ansamblul său.

Pentru argumentele prezentate și văzând dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, modificată și republicată, art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii,

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspekția Judiciară

PROPUN

Înaintarea prezentului raport Plenului Consiliului Superior al Magistraturii pentru a dispune în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare.

INSPECTOR JUDICIAR
Procuror ACIU GEORGE

Redactat: George Aciu
Tehnored. Ruxandra Iacobescu
Data: 06.03.2013
3 ex.

Avizat: Inspector Șef
Judecător Rica Vasiliu Cravelos

Avizat: Șef al Direcției de inspekție judiciară pentru procurori,
Procuror Laurențiu Vintila